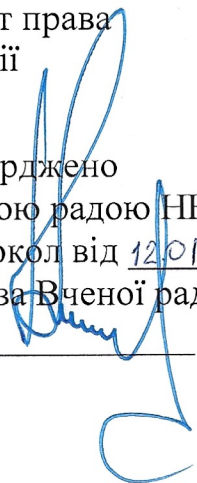

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра кримінальної юстиції

Затверджено
Вченою радою ІНІ права
протокол від 12/01 2022 № 3
Голова Вченої ради ІНІ права

_____ В.В. Топчій

Методичні рекомендації
до проведення самостійної роботи
з навчальної дисципліни
«Кримінально-правові стандарти ЄС»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»
освітньо-професійна програма «Правове регулювання публічних та приватних
відносин»»

статус дисципліни: вибіркова

Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи складені на основі робочої програми навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС», затвердженої Науково-методичною радою Університету 17.12.2020 протокол № 10

Укладачі:

Г. ДІДКІВСЬКА, професор д.ю.н., професор кафедри кримінальної юстиції

Н ЛУГІНА доцент, к.ю.н, доцент кафедри кримінальної юстиції

Рецензенти:

Ю.НІКІТІН, професор, д.ю.н., професор кафедри кримінальної юстиції

О.МІЛЕВСЬКА, доцент, д.ю.н., доцент кафедри приватного права

Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи розглянуто та схвалено кафедрою кримінальної юстиції протокол №1 від __ грудня 2021

В.о. завідувача кафедри

Г. ДІДКІВСЬКА, професор д.ю.н., професор кафедри кримінальної юстиції

Рецензія
на методичні рекомендації до проведення самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого(бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»
освітньо-професійна програма
«Правове регулювання публічних та приватних відносин»
статус дисципліни: вибіркова

Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» складені відповідно до встановлених вимог, що висуваються до методичних рекомендацій. Зміст навчальної дисципліни та розподіл за тематичним планом для вивчення конкретних тем дозволять студентам поглибити знання, засвоїти основні положення кримінально-правових стандартів ЄС.

Автором запропоновано перелік питань до кожної теми, які студенти повинні опрацювати самостійно і індивідуально. Запропонований план самостійної роботи, завдання самоконтролю та рекомендації для поглибленого вивчення курсу спрямовані на розвиток у студентів логічного мислення, вміння орієнтуватися у нормативно-правових актах чинного законодавства та приймати відповідні рішення. Система оцінювання знань студентів відповідає встановленим вимогам. Рекомендована література містить достатній перелік законодавчих та інших нормативно-правових актів з кримінально-правових стандартів ЄС, навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» відповідають висунутим вимогам і можуть бути впроваджені у навчальний процес.

Рецензенти:

**к.ю.н., доцент, доцент кафедри
приватного права**

О.МЛЕВСЬКА

Рецензія
на методичні рекомендації до проведення самостійної роботи
з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого(бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»
освітньо-професійна програма
«Правове регулювання публічних та приватних відносин»
статус дисципліни: вибіркова

Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» складені відповідно до встановлених вимог, що висуваються до методичних рекомендацій. Зміст навчальної дисципліни та розподіл за тематичним планом для вивчення конкретних тем дозволять студентам поглибити знання, засвоїти основні положення кримінально-правових стандартів ЄС.

Автором запропоновано перелік питань до кожної теми, які студенти повинні опрацювати самостійно і індивідуально. Запропонований план самостійної роботи, завдання самоконтролю та рекомендації для поглибленого вивчення курсу спрямовані на розвиток у студентів логічного мислення, вміння орієнтуватися у нормативно-правових актах чинного законодавства та приймати відповідні рішення. Система оцінювання знань студентів відповідає встановленим вимогам. Рекомендована література містить достатній перелік законодавчих та інших нормативно-правових актів з кримінально-правових стандартів ЄС, навчальних посібників та іншої спеціальної літератури відомих вітчизняних авторів.

Методичні рекомендації до проведення самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» відповідають висунутим вимогам і можуть бути впроваджені у навчальний процес.

Рецензенти:

**К.Ю.Н., доцент, доцент кафедри
приватного права**

О.М.ЛЕВСЬКА

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Пояснювальна записка	6
3. Тематичний план	5
4. Перелік тем для самостійного опрацювання курсу.....	9
5. Перелік питань до контрольних заходів	24
6. Порядок оцінювання знань	26
7. Рекомендована література.....	29

Вступ

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (денної та заочної форми навчання), спеціальності 081 «Право».

Мета навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» є вивчення загальної характеристики основних кримінально-правових стандартів ЄС сучасності, що дасть змогу з'ясувати основні риси, які об'єднують різні типи кримінально-правових стандартів, а також виділити специфіку створення певних норм і способи їх систематизації в Україні. Що в свою чергу дасть можливість, в подальшому, реформувати кримінально-правову систему у відповідності кримінально-правових стандартів ЄС.

Кримінально-правове забезпечення держав сучасного світу є надзвичайно різноманітним, що обумовлюється специфікою форм правління та територіального устрою, видами державно-правового режиму, звичаями, історико-культурними традиціями та релігійними течіями, системами права й законодавства, незалежністю до певної правової сім'ї тощо. Поряд із міжнародним кримінальним правом діє кримінальне право окремих континентів і регіонів (право європейське, Британської Співдружності, міжамериканське). Окрім того, в будь-якій державі існує своє кримінальне право, але й воно має власні особливості.

За сучасних умов кримінально-правові стандарти ЄС – це радше цілком сформована, відносно самостійна юридична наука та навчальна дисципліна, що має власний предмет, метод і сферу застосування, а також певне місце в системі юридичних знань і юридичної освіти.

Завдання навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» є:

- дослідження історії становлення кримінально-правових стандартів ЄС;
- вивчення основних положень доктрини кримінально-правових стандартів ЄС;
- виявлення загальних і специфічних характеристик кримінально-правових стандартів ЄС;
- вміння формулювати пропозиції і рекомендації при здійсненні міжнародної співпраці при впровадженні кримінально-правових стандартів ЄС в Україні.
- вміння виявляти прояви правового свавілля та убезпечувати суспільство від злочинної діяльності в органах державної влади України та ЄС згідно кримінально-правових стандартів ЄС;
- здійснювати правову координацію спеціалізованих органів України та ЄС;
- оволодіння механізмами кримінально-правових стандартів ЄС ;
- застосування стратегії кримінально-правових стандартів ЄС щодо фінансового та технічного моніторингу;
- вміння досліджувати міжнародні проекти співпраці в правоохоронній діяльності із застосуванням кримінально-правових стандартів ЄС;
- визначення стратегій міжнародної безпеки згідно кримінально-правових стандартів ЄС.

Форми навчання: лекції, самостійна робота фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти (робота з підручниками та іншими навчальними матеріалами, написання наукових доповідей, підготовка рефератів), індивідуальні заняття, семінарські заняття у різних формах (запитально-відповідальній, обговорення конкретних ситуацій, тестового опитування).

Методи навчання: вербальні (лекції, бесіди, дискусії), наочні та ілюстративні (презентації, відео, аналіз вироків за даними Єдиного державного реєстру судових рішень), практичні (вирішення конкретних правових ситуацій, кримінально-правова кваліфікація за конкретними фабулами).

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Формами контролю з дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» є:

1. Поточний контроль: семінарські заняття.
2. Модульний контроль: контрольна робота.
3. Підсумковий контроль: екзамен

Пояснювальна записка

Самостійна робота – це форма організації індивідуального вивчення здобувачами вищої освіти навчального матеріалу в аудиторний та позааудиторний час.

Мета самостійної роботи – сприяти формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості молодого людини, суть якої полягає в уміннях систематизувати, планувати, контролювати й регулювати свою діяльність без допомоги й контролю викладача.

Завданнями самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС» є засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація набутих знань, їхнє застосування та вирішення практичних завдань та виконання творчих робіт, виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Для реалізації самостійної роботи в процесі вивчення навчального курсу «Кримінально-правові стандарти ЄС» здобувачі вищої освіти виконують комплекс завдань різних типів відповідних рівнів складності. Професійна результативність – формулювання завдання, яке має гарантувати формування хоча б одного професійного вміння в термінах та поняттях майбутньої спеціальності здобувача вищої освіти.

Для контролю знань здобувачів вищої освіти використовуються:

- а) усні відповіді на теоретичні питання;
- б) письмові роботи;
- в) вправи на виконання коректури.

Під час самостійної роботи кожному здобувачеві необхідно вивчити запропоновану літературу та ознайомитись з відповідними нормативними джерелами.

Виконання самостійних завдань є обов'язковою умовою виконання навчального навантаження та оцінюється на семінарських заняття, при виконанні індивідуальної роботи та контрольних заходів.

В результаті виконання самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають набути компетентності, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни «Кримінально-правові стандарти ЄС», навчитися застосовувати набуті знання, вміння та навички в майбутній професійній діяльності, розвивати потребу самостійно підвищувати свій освітній рівень.

Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I =2 залікових кредит (60 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-7)						
T.1	Історія розвитку міжнародного кримінального права.	2	2	-	4	8
T.2	Етапи становлення кримінально-правових стандартів ЄС.	2	2	-	4	8
T.3	Доктрини кримінально-правових стандартів ЄС.	2	2	-	6	10
T.4	Поняття, види кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	2	6	10
T.5	Зміст, поняття та види кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	-	6	8
T.6	Основи кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	-	6	8
T.7	Організаційно-методичне забезпечення реалізації кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	-	6	8
Всього по модулю: (приклад)		10	10	2	38	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 2 залікових кредит (60 год.)						
ЗМ 3 (Теми 8-15)						
T.8	Механізми застосування кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	-	6	
T.9	Стратегії кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	-	6	6
T.10	Рівні та технології застосування кримінально-правових стандартів ЄС.	1	1	-	6	10
T.11	Координація спеціалізованих органів України та ЄС.	1	1	-	6	6

T.14	Міжнародні громадські організації контролю кримінально-правових стандартів ЄС.	2	1	-	4	6 ⁵
T.15	Соціально-правове, політичне забезпечення кримінально-правових стандартів ЄС в Україні.	2	1	-	4	4
Всього по модулю: (приклад)		12	8	-	40	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю - (екзамен)						
Разом годин з курсу:		22	18	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Заочна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				Всього (год.)
		Лекції (год.)	Семінари (практ.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	
МОДУЛЬ I = 2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 1 (Теми 1-7)						
T.1	Історія розвитку міжнародного кримінального права.				10	10
T.2	Етапи становлення кримінально-правових стандартів ЄС.	1			6	7
T.3	Доктрини кримінально-правових стандартів ЄС.	1			6	7
T.4	Поняття, види кримінально-правових стандартів ЄС.		1	2	6	9
T.5	Зміст, поняття та види кримінально-правових стандартів ЄС.		1		6	7
T.6	Основи кримінально-правових стандартів ЄС.				10	10
T.7	Організаційно-методичне забезпечення реалізації кримінально-правових стандартів ЄС.				10	10
Всього по модулю: (приклад)		2	2	2	54	60

Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)

МОДУЛЬ II =2 залікових кредити (60 год.)						
ЗМ 3 (Теми 8-15)						
T.8	Механізми застосування кримінально-правових стандартів ЄС.				8	8
T.9	Стратегії кримінально-правових стандартів ЄС.				8	8
T.10	Рівні та технології застосування кримінально-правових стандартів ЄС.				8	8

T.11	Координація спеціалізованих органів України та ЄС.				6	6
T.12	Основні напрямки взаємодії правоохоронних органів згідно кримінально-правових стандартів ЄС.	2	2		2	6
T.13	Співробітництво в правоохоронній діяльності із застосуванням кримінально-правових стандартів ЄС.				8	8
T.14	Міжнародні громадські організації контролю кримінально-правових стандартів ЄС.				8	8
T.15	Соціально-правове, політичне забезпечення кримінально-правових стандартів ЄС в Україні.				8	8
Всього по модулю: (приклад)		2	2	-	56	60
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – (екзамен)						
Разом годин з курсу:		4	4	2	110	120

4 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Історія розвитку міжнародного кримінального права.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Поняття прав і свобод людини та їх класифікація.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилаючись на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Права і свободи людини і громадянина окреслюють певну сферу автономного існування індивіда, його життєдіяльності як члена суспільства. Ці правові можливості мають розцінюватися як своєрідні юридичні блага, зміст яких полягає у встановленні і гарантуванні певних меж свободи/несвободи особи. Тому права і свободи людини і громадянина є органічною складовою юридичною частиною особистості як соціальної характеристики людини, входять до її структури. Вони формуються історично в ході розвитку людської спільноти, і тому на кожному історичному етапі існує більша або менша сукупність прав і свобод.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яке значення мав I Міжнародний конгрес порівняльного права в становленні порівняльного правознавства?
2. Які функції виконує порівняльне кримінальне право?
3. Яке місце займає порівняльне кримінальне право в системі юридичних наук?

Ключові слова та терміни порівняльне правознавство; предмет науки порівняльного кримінального права; порівняльне кримінальне право

Рекомендована література

Основна: [3,5]

Додаткова: [1,5,8]

Інформаційні ресурси: [12,15]

Міжнародні видання: [1, 2]

Тема 2. Етапи становлення кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Особливості становлення ідеї прав людини в історії українського народу.
2. Три покоління прав людини.
3. Які конституційні права і свободи надаються виключно громадянам України?

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилаючись на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Конституція Пилипа Орлика 1710 р. (Пакти і конституції законів та вольностей Війська Запорізького) містила прогресивні положення про права людини: захист недоторканості законів і вольностей; право власності не тільки Гетьмана, а й ченців, священників, виборних і рядових козаків і т. д.; право обирати козацьких і простих урядників і т. д.

Наступним кроком у проголошенні прав людини в Україні була доба Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки. Перший універсал Центральної Ради 10 червня 1917 р. — проголосив автономію України Це була відповідь УЦР Тимчасовому урядові на його негативне ставлення до автономної України. Згідно з I Універсалом, «не одділяючись від всієї Росії... народ український має сам порядкувати своїм життям», а закони повинні бути ухвалені Всенародними Українськими Зборами. Автором I Універсалу був В. Винниченко. Після проголошення автономії 28 червня 1917 створено Генеральний Секретаріат.

Другий Універсал Української Центральної Ради 3 липня 1917 — зафіксував наслідки домовленостей між УЦР і Тимчасовим урядом: останній визнавав УЦР і Генеральний Секретаріат як крайовий орган України і водночас Генеральний Секретаріат ставав органом центрального уряду. Зі свого боку, УЦР визнавала Всеросійські установчі збори, а до їх скликання зобов'язувалася не робити самовільних кроків до здійснення автономії України.

Третій Універсал Української Центральної Ради 7 листопада 1917 — проголосив Українську Народну Республіку (УНР), формально не пориваючи федеративних зв'язків з Росією, і демократичні принципи: свободу слова, друку, віровизнання, зборів, союзів, страйків, недоторканість особи й помешкання; оголосив національну автономію для меншин (росіян, поляків, євреїв), скасував смертну кару, а також право приватної власності на землю й визнав її власністю всього народу без викупу, установив 8-годинний робочий день, оголосив реформу місцевого самоврядування, визначив 9 січня 1918 днем виборів до Українських Установчих Зборів, які мали бути скликані 22 січня 1918

Четвертий Універсал Української Центральної Ради 9 січня 1918 — проголосив УНР «самостійною, ні від кого не залежною, вільною суверенною державою українського народу», а виконавчий орган, Генеральний Секретаріат — Радою Народних Міністрів.

Найважливішим сучасним етапом закріплення універсальних прав людини є прийняття 28 червня 1996 року Конституції України, де Розділ 2 «Прав, свободи і обов'язки людини і громадянина» (42 статті), що має певний рівень узгодження з міжнародно-правовими актами з прав людини. Відповідно до ст. 22 Розділу права та обов'язки не є вичерпними. До цього в законодавстві України не використовувалися: «право на вільний розвиток особистості» (ст. 23), «право на життя» (ст. 27), «право на підприємницьку діяльність» (ст. 42), «право на безпечне для життя і здоров'я довкілля» (ст. 50), «право знати свої права і обов'язки» (ст. 57).

Відповідь на питання 2.

Права людини розрізняються за часом виникнення ("покоління прав людини") - права людини і громадянина першого покоління, права другого покоління і третього покоління. 1-е покоління - громадянські і політичні права; 2-е - соціально-економічні; 3-е - права колективні або солідарні.

Відповідь на питання 3.

Кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом. Громадянин України не може бути позбавлений права в будь-який час повернутися в Україну.

Ключові слова та терміни: правова система; правова сім'я; глобальні проблеми сучасності.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яку роль відіграє релігійний фактор в класифікації правових сімей?
2. Які ви знаєте закономірності наближення правових сімей в епоху глобалізації?
3. Яку роль відіграють процеси гармонізації і уніфікації як основні форми зближення правових систем?

Рекомендована література

Основна: [5]

Додаткова: [1,3]

Інформаційні ресурси: [15,16]

Міжнародні видання: [1,2]

Тема 3. Доктрини кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Формування концепції прав людини у світовій політико-правовій думці.
2. Природно-правова, позитивістська та ліберальна теорії щодо сутності прав людини.
3. Універсальність прав людини та культурний релятивізм.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Говорячи про генезис прав і свобод людини на землях України, їх обсяг, рівень забезпеченості і захищеності з боку держави, слід хоча б побіжно звернутись до вітчизняного минулого, з глибин якого постає наша прекрасна держава та її могутній волелюбний народ. Такий історично-правовий екскурс свідчить, що український народ зробив свій гідний внесок у становлення прогресивних уявлень про права людини, створив низку яскравих взірців витонченої правової думки і нормотворення, які й донині вражають дослідників. Об'єктивні факти рішуче спростовують неправдиві міфи, які подекуди насаджуються, що українці не здатні до демократизму, не мають власного обличчя у державотворенні, вирізняються провінціалізмом і схильністю до авторитарної влади.

Відповідь на питання 2

Природно-правова концепція праворозуміння — теорія, в основі якої покладено ідею, що всі норми права мають ґрунтуватися на певних об'єктивних (природних, надпозитивних) засадах, що не залежать від волі людини й суспільства, установлень держави.

Прихильники цієї школи вважають, що посилення на мораль (насамперед на її складову — справедливість), яка є традиційним втіленням цих об'єктивних засад, становить важливий елемент усього пояснення, що таке право. Відповідно, головною особливістю природно-правового мислення є критична оцінка позитивного права з позиції моралі. У разі суперечності між природним і позитивним правом перевагу має природне право. Вислів «несправедливий закон не є законом», який приписують Фомі Аквінському, часто тлумачать як підсумок позиції природного права взагалі.

Відповідь на питання 3

Разом з тим, оскільки на універсальному рівні було прийнято низку міжнародних договорів але прав людини, досить актуальним є питання про те, що саме має на увазі під

універсальністю прав людини і які її межі. З даного питання не існує згоди.

Як зазначає М.А. Балерин, слід розрізняти універсальність прав людини (universality of human rights) та універсалізм в області прав людини (universalism in human rights) 53. Універсальність прав людини означає універсальне визнання ідеї прав людини, в той час як універсалізм в області прав людини відноситься до тлумачення і застосування ідеї прав людини. Універсальність прав людини була досягнута через кілька ліг після прийняття Загальної декларації прав людини 1948 р., що підтверджується тим фактом, що жодна держава сьогодні не заперечує прав людини і не вважає себе їх порушником. Іншими словами, ідея прав людини як така визнається всіма державами. Що стосується універсалізму в області прав людини, то на сьогоднішній день він не досягнутий. Універсалізм передбачає існування загальної згоди щодо тлумачення і застосування міжнародного права прав людини. Відсутність такої загальної згоди підтверджується самим фактом того, що універсалізм продовжує бути предметом обговорення при розгляді питань прав людини в рамках 001154.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які ви знаєте специфічні риси японського права?
2. Які ви знаєте основні джерела кримінального права мусульманських країн?
3. В яких країнах застосовується прецедентне право?

Основна: [5]

Додаткова: [2,6]

Інформаційні ресурси: [15,16]

Міжнародні видання: [1,15]

Тема 4. Поняття, види кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Міжнародне право прав людини як галузь сучасного міжнародного права.
2. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
3. Політичні права та свободи людини.
4. Соціальні права людини.
5. Культурні права прав людини.
6. Економічні права людини.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Міжнародне право прав людини — галузь міжнародного права, спрямована на сприяння та захист прав людини на міжнародному, регіональному та національному рівнях. Як частина міжнародного права ця галузь складається, перш за все, з Міжнародних договорів, зокрема договорів між державами, призначених мати обов'язкову юридичну силу між сторонами, які погодилися з ними, і звичаєвого міжнародного права — норм права, що випливають з послідовної поведінки держав, яка ґрунтується на переконанні, що закон вимагає від них діяти таким чином. Інші міжнародні документи з прав людини, не будучи юридично зобов'язуючими, покликані сприяти реалізації, розумінню і розвитку міжнародного права в галузі прав людини та були визнані як джерело політичних зобов'язань.

Відповідь на питання 2

У міжнародному праві прав людини особа, права якої порушені, може особисто звернутись до відповідних національних чи міжнародних органів. У міжнародному гуманітарному праві захист прав і осіб повністю покладається на спеціальний інститут держави-покровительки.

Відповідь на питання 3

Політичні права і свободи — це забезпечена законом і публічною владою можливість участі в суспільно-політичному житті держави та здійсненні державної влади. Це, зокрема, **права на свободу** слова, зборів, мітингів; на участь в управлінні державними й громадськими справами

Відповідь на питання 4

До системи соціальних прав Конституція України відносить:

- право на соціальний захист(ст. 46);
- право на житло(ст. 47);
- право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї (ст. 48);
- право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (ст.

49).

Відповідь на питання 5

Культурні права — можливості збереження і розвитку своїх духовних інтересів і здібностей, індивідуального образу та національної самобутності, доступу до духовних здобутків людства, їх засвоєння, використання та участі у їх подальшому розвитку (ст. 50, 53, 54 Конституції України).

Відповідь на питання 6

Економічні права та свободи – це можливості людини і громадянина у сфері виробництва, розподілу, обміну і використання матеріальних благ.

Ключові слова та терміни: **економічні права, соціальні права, культурні права.**

Перелік питань для самоконтролю:

1. Яким чином і в яких нормативних актах Європейського Союзу визначається термін «корупція»?
2. Яке рамкове рішення Європейського Союзу встановлює відповідність за кримінальні злочини, пов'язані із незаконними діями із наркотиками?
3. Які злочини у нормативних актах Європейського Союзу вважаються злочинами, пов'язаними із расизмом і ксенофобією?

Основна: [1,5]

Додаткова: [11]

Інформаційні ресурси: [2]

Міжнародні видання: [3,5]

Тема 5. Зміст, поняття та види кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Міжнародне гуманітарне право.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилаючись на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

МГП це сукупність юридичних норм, які відображають у своїй сутності загальнолюдські норми моралі, які застосовуються під час збройних конфліктів. Норми МГП володіють всіма якостями норм міжнародного права, і відповідно, зобов'язують у першу чергу держави забезпечити дотримання відповідних норм під час збройного конфлікту. Але в основі цих норм лежать загальнолюдські моральні правила, правила, які відображають розвиток цивілізації, в якій війни, на жаль, займали неабияке місце. Застосування цих моральних правил під час війн, і їхнє подальше закріплення в нормах права – складний і неоднозначний процес, результатом якого стало виникнення міжнародного гуманітарного права як зводу юридичних правил поведінки, зобов'язуючих держави

Ключові слова та терміни система права; загальноєвропейське кримінальне право; злочин; покарання.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які існують джерела кримінального права ФРН?
2. Як розвивається статутне кримінальне право Англії на сучасному етапі?
3. Які існують різновиди визначення поняття злочину у кримінальному праві іноземних держав?

Основна: [1,5]

Додаткова: [1,5,8]

Інформаційні ресурси: [2,3]

Міжнародні видання: [3]

Тема 6. Основи кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Міжнародне право прав народів.
2. Міжнародне кримінальне право.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилаючись на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Міжнародне право прав людини — галузь міжнародного права, спрямована на сприяння та захист прав людини на міжнародному, регіональному та національному рівнях. Як частина міжнародного права ця галузь складається, перш за все, з Міжнародних договорів, зокрема договорів між державами, призначених мати обов'язкову юридичну силу між сторонами, які погодилися з ними, і звичаєвого міжнародного права — норм права, що впливають з послідовної поведінки держав, яка ґрунтується на переконанні, що закон вимагає від них діяти таким чином. Інші міжнародні документи з прав людини, не будучи юридично зобов'язуючими, покликані сприяти реалізації, розумінню і розвитку міжнародного права в галузі прав людини та були визнані як джерело політичних зобов'язань.

Відповідь на питання 2.

Міжнародне кримінальне право — галузь міжнародного публічного права; система принципів і норм, що регулюють співробітництво держав і міжнародних організацій у боротьбі зі злочинністю, передусім з міжнародними злочинами та злочинами міжнародного характеру. Воно тісно пов'язане з національним кримінальним правом. Його метою є захист миру і безпеки, міжнародного правопорядку та забезпечення співробітництва між державами для ефективного судового переслідування злочинців. Предметом міжнародного кримінального права є встановлення відповідальності суб'єктів міжнародного права і

покарання осіб, винних у вчиненні згаданих злочинів, їх визначення, запобігання їм, розслідування, судовий розгляд, організація відбування покарання, а також відносини, які виникають у результаті вчинення таких злочинів та застосування покарання за їх вчинення. Суттєвою особливістю М. к. п. є його комплексний характер. Воно об'єднує матеріальні норми крим., крим.-виконавчого права, крим.-процесуальні норми, а також ті, які стосуються судоустрою. Значне місце займають норми, що регламентують взаємодію держав у галузі крим. юстиції. Початок формування М. к. п. пов'язують із статутом Міжнародного воєнного трибуналу для суду над гол. воєн. злочинцями європ. країн «осі» та статутом Міжнародного воєнного трибуналу для Дал. Сходу, які були створені угодами, укладеними відповідно Великою Британією, СРСР, США та Францією у 1945 (до них приєдналися ще 19 держав) і Великою Британією, СРСР, США, Китаєм, Францією, Австралією, Канадою, Новою Зеландією, Нідерландами, Індією та Філіппінами у 1946.

Ключові слова та терміни: суб'єкт злочину; неосудна особа; умисно вчинений злочин

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які види множинності злочинів передбачені у кримінальному законодавстві Італії?
2. Які покарання передбачені в кримінальному законодавстві Іспанії?
3. Які ознаки суб'єкта злочину передбачені в КК Франції?

Основна: [1,3]

Додаткова: [3,5]

Інформаційні ресурси: [1,3]

Міжнародні видання: [5]

Тема 7. Організаційно-методичне забезпечення реалізації кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Розгляд повідомлень окремих осіб та груп осіб про порушення державою-учасницею прав, викладених у договорі.
2. Розслідування договірними органами за власною ініціативою випадків систематичного порушення державами - учасницями конвенційних прав.
3. Джерела міжнародного захисту прав людини.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Під терміном “механізми міжнародного захисту прав людини” розуміють систему міжнародних (міждержавних) органів і організацій, що діють з метою здійснення міжнародних стандартів прав і свобод людини чи їх відновлення у випадку порушення. Слід зазначити, що, окрім міждержавних органів і організацій, у світі існує безліч так званих неурядових правозахисних організацій.

Ст. 55 Конституції України, яка надає право громадянам звертатися до міжнародних механізмів захисту прав людини, має на увазі винятково міждержавну частину механізму. Такі (міждержавні) органи відрізняються тим, що вони створюються за взаємною згодою кількох держав, як правило, оформленою міжнародною угодою, діють у межах такої угоди, яка визначає їхні повноваження і спеціальні правила процедури.

Відповідно міждержавні правозахисні організації відрізняються тим, що: а) вони дійсно мають вплив на уряди; б) найчастіше їхні рішення обов'язкові для виконання, і в

будь-якому випадку їхню думку не можна зігнорувати; в) вони змушують міжнародне співтовариство звертати увагу на порушення прав людини.

Відповідь на питання 2.

1) Постійні органи, що є частиною апарату ООН – Комісія ООН з прав людини та її експертний орган – Підкомітет по запобіганню дискримінації та захисту прав меншин. Ці органи, а також Комісія становища жінок, створені в рамках ЕКОСОС для виконання його повноважень в галузі захисту прав людини. У рамках іншого основного органу ООН – Секретаріату, створений Центр прав людини, розташований в Женеві і Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців. Останньою за часом була створена в 1993 р. посада Верховного Комісара ООН з прав людини.

2) Органи, створені згідно з міжнародними угодами, укладеними під егідою ООН. У рамках ООН було розроблено безліч міжнародних договорів про захист прав людини, що розвивають положення Всезагальної декларації, щодо окремих груп прав чи окремих прав, закріплених у ній. Однак, якщо Декларація прав, як ми пам'ятаємо, формально не є ні для кого обов'язковою, але стала такою фактично для всіх держав, то вищевказані договори юридично обов'язкові для виконання державами, але тільки тими, котрі їх підписали і ратифікували. Це насамперед стосується затвердженого в 1966 р. Пакту про громадянські та політичні права і про соціальні й економічні права (перший набув чинності 23 березня 1976 р., а другий – 3 січня 1976 р.). Ці документи (а також Протоколи до Пакту про громадянські і політичні права), разом із Всезагальною Декларацією складають основне джерело міжнародного права в галузі захисту прав людини – Міжнародний білль про права людини.

Окрім Пактів під егідою ООН були розроблені: Конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації, Конвенція про запобігання катуванням та іншому жорстокому, нелюдському або такому, що принижує гідність поведженню чи покаранню, а також безліч інших договорів. На виконання усіх цих угод були створені: Комітет ООН з прав людини (не плутати з Комісією ООН), Комітет з економічних, соціальних і культурних прав, Комітет з расової дискримінації, Комітет проти катувань тощо

3) Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй. У відповідності зі ст. 57 і 63 Статуту ООН із Організацією пов'язані різні установи, створені міжурядовими угодами в галузі економіки, соціальних відносин, культури, освіти, охорони здоров'я та ін. Спеціалізовані установи є постійно діючими міжнародними організаціями, які працюють на підставі власних статутів і угод з ООН. Сьогодні існує 16 таких організацій. Однак далеко не всі ці установи займаються правами людини. Для тих, що здійснюють правозахисну діяльність, вона не є основною, а впливає із загальносоціальної спрямованості їх діяльності і, відповідно, лише доповнює її. До таких установ відносяться насамперед Міжнародна Організація Праці (МОП) і Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).

Відповідь на питання 3.

Права та свободи людини у міжнародному публічному праві розглядаються як природні та невід'ємні, завдяки яким людина може реалізувати себе як особистість.

+Під міжнародним захистом прав людини розуміють систему міжнародно-правових норм, принципів і стандартів, закріплених у міжнародних догово-рах універсального, регіонального та локального характеру, які визначають права і свободи людини, зобов'язання держав і міждержавних організацій щодо дотримання, розвитку вказаних прав і свобод, а також міжнародні механізми забезпечення і контролю за дотриманням суб'єктами міжнародного права зобов'язань у цій галузі права і відновленням порушених прав конкретних осіб чи груп населення. Отже, в такому розумінні міжнародний захист прав людини та основних свобод — це галузь сучасного міжнародного права з розвинутою сукупністю інститутів права і належними механізмами забезпечення їх функціонування.

Ключові слова та терміни: безпека людини; система гарантій прав і свобод

людини.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Які основні права і свободи людини і громадянина закріплені в Конвенції про захист праві основоположних свобод людини (Ради Європи, 1950)?
2. Який порядок звернення до Європейського суду з прав людини?

Основна: [1,3,5]

Додаткова: [2,4]

Інформаційні ресурси: [1,5]

Міжнародні видання: [2,3]

Тема 8. Механізми застосування кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Імплементация норм міжнародного права.
2. Поняття і види міжнародно-правових механізмів за здійсненням та захистом прав людини.
3. Механізми контролю Комісії з прав людини (1946 р. – 2006 р.) та її Підкомісії з питань заохочення і захисту прав людини.
4. Питання про міжнародну правосуб'єктність фізичної особи.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилаючись на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Імплементация міжнародно-правових норм — це сукупність цілеспрямованих організаційно-правових та інституційних заходів, що здійснюються державами індивідуально, колективно чи в рамках міжнародних організацій і спрямовані на реалізацію ними прийнятих на себе міжнародно-правових зобов'язань.

Відповідь на питання 2

Механізми міжнародного захисту прав людини – це система міжнародних (міждержавних) органів і організацій, які безпосередньо займаються захистом прав людини.

Такі (міждержавні) органи відрізняються тим, що вони створюються за взаємною згодою кількох держав, як правило, оформленою міжнародною угодою, діють у межах такої угоди, яка визначає їхні повноваження і спеціальні правила процедури.

Відповідно міждержавні правозахисні організації відрізняються тим, що: а) вони дійсно мають вплив на уряди; б) найчастіше їхні рішення обов'язкові для виконання, і в будь-якому випадку їхню думку не можна зігнорувати; в) вони змушують міжнародне співтовариство звертати увагу на порушення прав людини.

Відповідь на питання 3

Комісія ООН з прав людини була створена 10 грудня 1946 року за рішенням Генеральної асамблеї ООН від 16 листопада 1946 року на основі статті 68 Статуту ООН. На неї було покладено надання допомоги Економічній і Соціальній Раді ООН (ЕКОСОП) при виконанні нею завдань з захисту прав людини.

15 березня 2006 року Комісія, на основі резолюції 60/251 Генеральної Асамблеї ООН, була перетворена на Раду ООН з прав людини. Рада складається з 47 держав-членів, які обираються згідно регіонального представництва. Інші держави мають статус спостерігача.

Відповідь на питання 4

Під міжнародною правосуб'єктністю розуміється якісна характеристика статусу суб'єкта міжнародних правовідносин, що виражає його здатність самостійно брати участь у цих правовідносинах, підпорядковуватися нормам міжнародного права та брати участь у їх створенні, володіти міжнародними правами та обов'язками

Ключові слова та терміни міжнародні злочини; злочини міжнародного характеру; конвенційні злочини; принципи міжнародного кримінального права

Перелік питань для самоконтролю:

1. Що таке конвенційні злочини?
2. Що таке злочини міжнародного характеру?
3. Чим міжнародне право відрізняється від кримінального права?

Основна: [1,5]

Додаткова: [3,4]

Інформаційні ресурси: [5]

Міжнародні видання: [3]

Змістовний модуль 2

Тема 9. Стратегії кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Розгляд періодичних доповідей держав.
2. Розгляд повідомлень однієї держави - учасниці про те, що інша держава - учасниця не виконує своїх договірних зобов'язань.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Як правило, договірні органи ООН контролюють дотримання державами відповідного договору з допомогою трьох видів контрольних механізмів, використовуваних в поєднанні: 1) роз'яснювальні документи з тлумаченнями змісту відповідного договору; 2) оцінка дотримання державами відповідного договору на основі доповідей, які держави-учасниці зобов'язані представляти на регулярній основі; 3) отримання і розгляд індивідуальних повідомлень про можливі порушення державою одного або декількох прав людини, закріплених у відповідному договорі, і формулювання рекомендацій державі-відповідачу. Функції кожного договірного органу, контактна інформація та способи участі громадянського суспільства в його роботі розглядаються нижче.

Договірними органами створені різні механізми участі громадянського суспільства в їх роботі, причому головний з таких механізмів - подача альтернативних доповідей (також відомих під назвою «паралельних» або «тіньових» доповідей або «письмової інформації»). Така доповідь може відіграти важливу роль у процесі періодичної звітності держави перед договірним органом ООН. Альтернативні доповіді дозволяють громадянському суспільству повідомити підтверджуючу або альтернативну інформацію про ситуацію з правами людини в аналізованій країні. Тому в цьому розділі йдеться про тіньові доповіді як один з інструментів, за допомогою якого громадянське суспільство може вплинути на роботу договірних органів.

З текстами представлених раніше тіньових доповідей, а також з інформацією для громадянського суспільства про порядок подання таких доповідей можна ознайомитися на сайті Верховного комісара ООН з прав людини.

Відповідь на питання 2.

Комітет з прав людини (КПЛ) контролює виконання Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (МПГПП) державами, які ратифікували цей договір. КПЛ публікує тлумачення положень МПГПП, відомі під назвою «загальних коментарів».

КПЛ контролює процес виконання МПГПП шляхом розгляду періодичних доповідей держав-учасниць, розглядає міждержавні скарги на порушення прав людини і приймає «індивідуальні повідомлення» - скарги окремих осіб або груп на передбачувані

порушення гарантованих МПГПП прав державами-учасницями, які ратифікували Перший Факультативний протокол до МПГПП.

У межах процедури розгляду періодичних доповідей держава-учасниця подає в КПЛ свою першу доповідь через рік після ратифікації МПГПП, а потім - на запит Комітету (зазвичай кожні чотири роки). Комітет вивчає представлену державою доповідь і направляє державі свої міркування і рекомендації з приводу виконання договору у вигляді «прикінцеві зауваги».

Ключові слова та терміни міжнародне правопорушення; міжнародні злочини; тероризм

Перелік питань для самоконтролю:

1. Право на життя як обов'язок позитивних дій держави та як обов'язок держави щодо захисту життя людини від небезпечної діяльності та техногенних катастроф.
2. Право на життя та право на евтаназію в практиці Європейського суду з прав людини.
3. Право на життя та смертна кара в практиці Європейського суду з прав людини.
4. Право на захист від катувань, нелюдського та такого, що принижує гідність, поводження або покарання в рішеннях Європейського суду з прав людини.

Основна: [1,5]

Додаткова: [2,5]

Інформаційні ресурси: [1,5]

Міжнародні видання: [1,2]

Тема 10. Рівні та технології застосування кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Юридична природа та внутрішня побудова ЗДПЛ.
2. Громадянські (особисті) права та свободи людини.
3. Хто має право звертатися до МС ООН та МКС?

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Декларація складається з 30 статей, що лягли в основу наступних міжнародних договорів, регіональних документів із прав людини, національних конституцій тощо. Міжнародний законопроект з прав людини складається з Всесвітньої декларації прав людини, Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права і Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та двох факультативних протоколів до неї. У 1966 році Генеральна Асамблея прийняла два докладні договори, які завершують Міжнародний законопроект про права людини. В 1976 році, після того як договори були ратифіковані достатнім числом окремих націй, законопроект набув статусу міжнародного правового акта

Відповідь на питання 2

Громадянські та політичні права — **права та свободи**, які захищають людину, громадянина від несправедливості з боку уряду й держави та забезпечують можливість брати участь в **громадянському й політичному житті суспільства**. Один із двох загальних видів **всесвітньо визнаних прав людини**.

Відповідь на питання 3

Міжнародний кримінальний суд (МКС) — перший правовий інститут, що діє постійно, в компетенцію якого входить переслідування осіб, відповідальних

за геноцид, воєнні злочини і злочини проти людяності. Заснований на основі Римського статуту, прийнятого в 1998 році. Існує з липня 2002 року.

Ключові слова та терміни кримінально-процесуальне право ЄС

Питання для самоконтролю:

1. Право на життя як обов'язок позитивних дій держави та як обов'язок держави щодо захисту життя людини від небезпечної діяльності та техногенних катастроф.
2. Право на життя та право на евтаназію в практиці Європейського суду з прав людини.
3. Право на життя та смертна кара в практиці Європейського суду з прав людини.
4. Право на захист від катувань, нелюдського та такого, що принижує гідність, поводження або покарання в рішеннях Європейського суду з прав людини

Основна: [1,5]

Додаткова: [2,5]

Інформаційні ресурси: [1,5]

Міжнародні видання: [1,2]

Тема 11. Координація спеціалізованих органів України та ЄС

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Поняття і види міжнародного контролю за захистом за здійсненням прав людини.
2. Які наслідки не виконання рішень МС ООН та МКС?

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Система міжнародних (міждержавних) органів і організацій, що діють з метою здійснення міжнародних стандартів прав і свобод людини чи їх відновлення у випадку порушення, складає механізм міжнародного захисту прав людини. Слід зазначити, що, окрім міждержавних органів і організацій, у світі існує безліч так званих неурядових правозахисних організацій.

Стаття 55 Конституції України, яка надає право громадянам звертатися до міжнародних механізмів захисту прав людини, має на увазі винятково міждержавну частину механізму. Такі (міждержавні) органи відрізняються тим, що вони створюються за взаємною згодою кількох держав, як правило, оформленою міжнародною угодою, діють у межах такої угоди, яка визначає їхні повноваження і спеціальні правила процедури.

Відповідно міждержавні правозахисні організації відрізняються тим, що: а) вони дійсно мають вплив на уряди; б) найчастіше їхні рішення обов'язкові для виконання, і в будь-якому випадку їхню думку не можна ігнорувати; в) вони змушують міжнародне співтовариство звертати увагу на порушення прав людини.

Схематично всі правозахисні міжнародні організації можна розподілити на дві групи: універсальні та регіональні.

Відповідь на питання 2.

Невиконання рішень Міжнародного суду ООН не тягне за собою накладення санкцій з боку ООН. До того ж єдиним органом ООН, уповноваженим на накладення санкцій, вважається Рада Безпеки, де РФ є постійним членом і володіє правом вето. Тому жоден міжнародний суд чи міжнародна слідча комісія не зможуть проводити розслідування на території РФ без її добровільної згоди.

Ключові слова та терміни електронне урядування; цифровий за замовчуванням; одноразове введення інформації; сумісність за замовчуванням.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Проаналізуйте роботу Європолу, поміркуйте чи потрібна така організація і чому?

2. Проаналізуйте діяльність ЄУБШу, на вашу думку, чи ефективна робота цієї організації

Основна: [5]

Додаткова: [5,10]

Інформаційні ресурси: [1,5]

Міжнародні видання: [1,2]

Тема 13. Співробітництво в правоохоронній діяльності із застосуванням кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Рада з прав людини, як допоміжний орган Генеральної Асамблеї ООН.
2. Діяльність Комісії ООН щодо статусу жінок.
3. Повноваження Верховного комісара ООН з прав людини.

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

The United Nations Human Rights Council, UNHRC) — міжнародний правозахисний орган в системі ООН, що замінив Комісію ООН з прав людини (UNCHR). Рада з прав людини є допоміжним органом Генеральної Асамблеї ООН. Перше засідання Ради пройшло 19 червня 2006 року. Вона є головною в обговоренні і співпраці з прав людини.

Відповідь на питання 2

Комісія зі становища жінок – це функціональний орган Економічної і соціальної ради ООН (ЕКОСОП). Вона займається оглядом застосування міжнародних стандартів із захисту та просування прав жінок, а також розробкою пропозицій щодо їх належного виконання. ... Виступати на її сесіях можуть всі держави-члени ООН.

Відповідь на питання 3.

повноваження Комісара зараз – це такі: «участь у процесі імплементації міжнародних стандартів із прав людини на міжнародному та національному рівнях; надання державам допомоги у створенні національних установ щодо заохочення і захисту прав людини; поширення освіти в галузі прав людини; сприяння у вирішенні конфліктів; допоміжне обслуговування договірних органів і спеціальних процедур Комісії з прав людини; науково-дослідна діяльність тощо. При цьому більшість ініціатив Верховного комісара реалізується в рамках програм технічного співробітництва, що сприяють зміцненню потенціалу національних систем заохочення і захисту прав людини і є найкращою формою запобігання конфліктам у державах. Результатом діяльності механізму Верховного комісара ООН з прав людини є вироблення однакового підходу держав до проблеми прав людини»

Перелік питань для самоконтролю:

1. Проаналізуйте діяльність Євроюсту, які правоохоронні організації вам знайомі?
2. Проаналізуйте співробітництво України з ЄС у правоохоронній сфері

Основна: [1,]

Додаткова: [3,5]

Інформаційні ресурси: [5]

Міжнародні видання: [1,2]

Тема 14. Міжнародні громадські організації контролю кримінально-правових стандартів ЄС.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Надайте правову характеристику правовим основам співробітництва держав-учасниць СНД у сфері правоохоронної діяльності.
2. Охарактеризуйте основні принципи співробітництва держав-учасниць СНД у сфері правоохоронної діяльності

Методичні рекомендації

Опрацьовуючи питання, що відведені на самостійну роботу, слід чітко формулювати визначення ключових понять, обґрунтовувати теоретичні положення, розкривати найхарактерніші риси, посилатися на відповідні нормативно-правові акти, підтверджувати теоретичні положення конкретними прикладами з практики

Відповідь на питання 1.

Система міжнародних (міждержавних) органів і організацій, що діють з метою здійснення міжнародних стандартів прав і свобод людини чи їх відновлення у випадку порушення, складає механізм міжнародного захисту прав людини. Слід зазначити, що, окрім міждержавних органів і організацій, у світі існує безліч так званих неурядових правозахисних організацій.

Стаття 55 Конституції України, яка надає право громадянам звертатися до міжнародних механізмів захисту прав людини, має на увазі винятково міждержавну частину механізму. Такі (міждержавні) органи відрізняються тим, що вони створюються за взаємною згодою кількох держав, як правило, оформленою міжнародною угодою, діють у межах такої угоди, яка визначає їхні повноваження і спеціальні правила процедури.

Відповідно міждержавні правозахисні організації відрізняються тим, що: а) вони дійсно мають вплив на уряди; б) найчастіше їхні рішення обов'язкові для виконання, і в будь-якому випадку їхню думку не можна ігнорувати; в) вони змушують міжнародне співтовариство звертати увагу на порушення прав людини.

Схематично всі правозахисні міжнародні організації можна розподілити на дві групи: універсальні та регіональні.

Відповідь на питання 2.

Невиконання рішень Міжнародного суду ООН не тягне за собою накладення санкцій з боку ООН. До того ж єдиним органом ООН, уповноваженим на накладення санкцій, вважається Рада Безпеки, де РФ є постійним членом і володіє правом вето. Тому жоден міжнародний суд чи міжнародна слідча комісія не зможуть проводити розслідування на території РФ без її добровільної згоди.

Ключові слова та терміни взаємодія, принципи співробітництва, нормативно-правове забезпечення, міжнародна співпраця

Перелік питань для самоконтролю:

1. . Право на життя та смертна кара в практиці Європейського суду з прав людини.
2. Право на захист від катувань, нелюдського та такого, що принижує гідність, поводження або покарання в рішеннях Європейського суду з прав людини

Основна: [1,5]

Додаткова: [3]

Інформаційні ресурси: [3,5,4]

Міжнародні видання: [1,2]

Тема 15. Соціально-правове, політичне забезпечення кримінально-

правових стандартів ЄС в Україні.

Перелік питань для самоконтролю:

1. Проаналізуйте міжнародні та європейські стандарти захисту прав людини
2. Охарактеризуйте основоположні міжнародні договори, щодо захисту прав людини.

Ключові слова та терміни Європейські стандарти прав людини

Основна: [1,2,4]

Додаткова: [3,7,11,15]

Інформаційні ресурси: [1,2.3]

Міжнародні видання: [5]

5 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З КУРСУ

1. Формування концепції прав людини у світовій політико-правовій думці.
2. Особливості становлення ідеї прав людини в історії українського народу.
3. Поняття прав і свобод людини та їх класифікація.
4. Три покоління прав людини.
5. Природно-правова, позитивістська та ліберальна теорії щодо сутності прав людини.
6. Універсальність прав людини та культурний релятивізм.
7. Міжнародне право прав людини як галузь сучасного міжнародного права.
8. Міжнародне гуманітарне право.
9. Співвідношення міжнародного права прав людини та міжнародного гуманітарного права.
10. Міжнародне право прав народів.
11. Міжнародне кримінальне право.
12. Імплементация норм міжнародного права.
13. Поняття і види міжнародно-правових механізмів за здійсненням та захистом прав людини.
14. Поняття і види міжнародного контролю за захистом за здійсненням прав людини.
15. Розгляд періодичних доповідей держав.
16. Розгляд повідомлень однієї держави - учасниці про те, що інша держава - учасниця невиконує своїх договірних зобов'язань.
17. Розгляд повідомлень окремих осіб та груп осіб про порушення державою-учасницею прав, викладених у договорі.
18. Розслідування договірними органами за власною ініціативою випадків систематичного порушення державами - учасницями конвенційних прав.
19. Питання про міжнародну правосуб'єктність фізичної особи.
20. Джерела міжнародного захисту прав людини.
21. Статут ООН про права людини, функції Генеральної Асамблеї та Економічної і Соціальної Ради ООН.
22. Механізми контролю Комісії з прав людини (1946 р. – 2006 р.) та її Підкомісії з питань заохочення і захисту прав людини.
23. Рада з прав людини, як допоміжний орган Генеральної Асамблеї ООН.
24. Процедура розгляду індивідуальних повідомлень відповідно до резолюції 1235 та резолюції 1503 ЕКОСОП.
25. Діяльність Комісії ООН щодо статусу жінок.
26. Повноваження Верховного комісара ООН з прав людини.
27. Компетенція Суду ООН щодо захисту прав людини.
28. Міжнародний кримінальний суд у сфері захисту прав людини.
29. Передумови створення ЗДПЛ.
30. Юридична природа та внутрішня побудова ЗДПЛ.
31. Громадянські (особисті) права та свободи людини.
32. Політичні права та свободи людини.
33. Економічні права людини.
34. Соціальні права людини.
35. Культурні права прав людини.
36. Відповідність конституційних прав та свобод людини в Україні універсальним стандартам ЗДПЛ.

37. Хто має право звертатися до МС ООН та МКС?
38. Які наслідки не виконання рішень МС ООН та МКС?
39. Які конституційні права і свободи надаються виключно громадянам України?
40. В чому полягає різниця у правовому статусі людини і громадянина?

6 ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Денна форма навчання

Модуль 1 = 21 балів										Контрольна робота 5 балів	Екзамен 50 балів	Підсумкова атестація М1+М2+екзамен=100 балів
Тема	1	2	3	4-5		6						
Семінар. заняття	2	2	2	2		2						
Сам. робота	1	1	1	1	1	1						
Модуль 2 = 29 бали										Контрольна робота 5 балів		
Тема	7-8		9-10		11-12		13	14-15				
Семінар. заняття	2		2		2		2	2				
Сам. робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Комп'ютерне тестування 5 балів												

Заочна форма навчання

Модуль 1 = 22 балів										Контрольна робота 10 балів	Екзамен 50 балів	Підсумкова атестація М1+М2+екзамен=100 балів
Тема	1	2	3	4	5	6						
Семінар. заняття		3	3									
Сам. робота	1	1	1	1	1	1						
Модуль 2 = 28 бали										Контрольна робота 10 балів		
Тема	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
Семінар. заняття						4						
Сам. робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
Індивідуальна робота - 5 балів												

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу засистемою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен / Диференційований залік	Залік

90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
			інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили			
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задов.	
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

0-34	F	незадовільно з обов'язковим	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і			
		повторним вивченням залікового кредиту	відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (для навчальної дисципліни, що вивчається протягом одного, двох і більше семестрів з підсумковим контролем у формі екзамену):

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен/диференційований залік	залік
40-50	A	відмінно	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
40-44	B	дуже добре	Достатній (конструктивно - варіативний)	добре	
35-39	C	добре			
30-34	D	задовільно	Середній (репродуктивний)	задовільно	
25-29	E	достатньо			
17-24	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0-16	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту			

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Основна:

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. (ред. від 12 черв. 2013 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. (офіц. текстстаном на 1 серп. 2013 р.). – К. : ПАЛИВОДА А.В., 2013 – 212 с.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10. – № 11–12. – № 13. – Ст. 88 (ред. від 11 серп. 2013 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
4. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 лип. 2003 р. № 1129-IV // Офіційний вісник України. – 2003. – № 33. – Ст. 1767 (ред. від 9 черв. 2013 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
5. Адміністративна юстиція України : проблеми теорії і практики. Настільна книга судді / За загальною редакцією О.М.Пасенюка. – К., 2017. – 608 с.

7.2

Допоміжна Навчальні

посібники, науково-практичні коментарі

1. Басай В. Д. Судові, правоохоронні та правозахисні органи України: у 3 кн.: підручник для вузів: [Рекомендовано МОП] / В. Д. Басай. — Коломия : Вік, 2016. — 4-тевид., доп. і змін. — 992 с.
2. Волеводз А.Г., Волеводз В.А. Современная система международной уголовной юстиции. Хрестоматия. – М.: Издательство «Юрлитинформ», 2018. – 536 с.
3. Кальман О.Г. Кримінологічні проблеми реформування органів кримінальної юстиції в Україні / О.Г. Кальман // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка. Кримінальна юстиція в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку: спец. випуск. – 2015. – № 6. – С. 3–8.
4. Молдован В. В. Судуострій України : навч. посіб. для вузів [Рекомендовано МОН України] / В. В. Молдован. – К.: Алеут, 2015. – 360 с.
5. Молдован В. В. Судуострій: Україна, Велика Британія, Російська Федерація, США, ФРН, Франція. Судові органи ООН : навч. посіб В.В. Молдован. — К.: Кондор, 2015. — 256 с.
6. Шишкін В. І. Судові системи країн світу / В. І. Шишкін. — К.: Юрінком Інтер, 2015. — Кн. 1.
7. Кримінально-процесуальний кодекс України : наук.-практ. коментар / В. Т. Малярченко, В. Г. Гончаренко. — [6-е вид., перероб. і доповн.]. — К. : Юрисконсульт ; Юстініан, 2015. — 896 с.

8. Молдован А.В. Кримінальний процес: Україна, ФРН, Франція, Англія, США: Навч. посібник. 2-е вид. - К.: ЦУЛ, 2015. - 352 с.
9. Прокурорський нагляд в Україні / І.І. Когутич, В.Т.Нор, А.А. Павлишин, В.В.Луцик; За ред. В.Т. Нора. – К. : ВД "Ін Юре", 2017
10. Бегма А.П. Прокурор як суб'єкт кримінально-процесуальної діяльності: Автореф. канд. юрид. наук (12.00.09)/ НАВС. – Київ, 2019. – 20 с.
11. Білокінь Р. Прокурорський нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність / Р. Білокінь // Підприємство, господарство і право. –2017. – №1. – С.164-167.
12. Білоус В. Правозахисна функція – невід'ємна складова діяльності органів прокуратури України поза межами кримінального судочинства/ В. Білоус// Вісникпрокуратури. – 2018. – № 9. – С. 14-18.
13. Виноградова О. І. Міжнародне співробітництво України у галузі боротьби зі злочинністю : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза» / О. І. Виноградова. —Харків, 2015. — 22 с.
14. Гультай П. Деякі проблеми прокурорського нагляду за законністю застосування запобіжних заходів у світлі нового КПК України / П. Гультай // Вісник прокуратури. – 2018. – № 9. – С. 54-60.
15. Говійко Є.А. Структура та функції міжнародної організації кримінальної поліціїІнтерпол/ Є. А. Говійко // Науковий вісник НАВС. – К., 2018. – Вип.4(77). – С.232-237.

7.3. Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України URL: www.rada.gov.ua (Дата звернення 18.04. 2018)
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України URL: www.president.gov.ua(Дата звернення 18.04. 2018)
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: www.kmu.gov.ua (Датазвернення 18.04. 2018)
4. Офіційний сайт Верховного Суду України URL: www.scourt.gov.ua (Датазвернення 18.04. 2018)
5. Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ URL: www.sc.gov.ua (Дата звернення 18.04. 2018)
6. Законодавство України URL: zakon4.rada.gov.ua/laws/main (Дата звернення 18.04. 2018)
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України URL:www.me.gov.ua (Дата звернення 18.04. 2018)
8. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України URL: www.minfin.gov.ua(Дата звернення 18.04. 2018)
9. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України URL: minrd.gov.ua (Датазвернення 18.04. 2018)
10. Офіційний сайт Міністерства юстиції України URL: www.minjust.gov.ua (Датазвернення 18.04. 2018)
11. Газета «Юридичний вісник України» URL: www.yuricom.com/ua/yuridichnyi_visnyk_ukrainy/ (Дата звернення 18.04. 2018)

12. Національна академія правових наук України URL: www.aprnu.kharkiv.org(Дата звернення 18.04. 2018)
13. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського URL: www.nbuv.gov.ua(Дата звернення 18.04. 2018)
14. Національна Парламентська бібліотека України URL: www.nplu.org (Датазвернення 18.04. 2018)
15. Бібліотека Верховної Ради України URL: www.lib.rada.gov.ua (Дата звернення18.04. 2018)
16. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: reyestr.court.gov.ua (Датазвернення 18.04. 2018)

7.4 Міжнародні видання:

1. Акти європейського права: Короткий довідник / Інститут законодавства ВерховноїРади України / Володимир Михайлович Литвин (заг.ред.), Валентин Олександрович Зайчук (упоряд.). — К. : Парламентське видавництво, 2004Мицик В.В. Додатки 1 – 13 // Права людини у міжнародному праві: міжнародно-правові механізми захисту. Підручникдля ВУЗів. К., 2015.
2. Збірка договорів Ради Європи. К.: Парламентське видавництво, 2016.
3. O'Byrne Daren J. Human rights: an introdaction. London: Pearson Education, 2013.
4. Malcolm N. Shaw. The International Protection of Human Rights // International Law.Cambridge University Press, 2016. P. 196-295.
5. Finnis J. Natural Law and Natural Rights. New York: Oxford University Press, 1980.
6. Mashood A. Baderin. International Human Rights and Islamic Law. – Oxford, 2003
7. Johann Bair. The International Covenant on Civil and Political Rights and its (first) optional protocol: a short commentary based on views, general comments, and concluding observations by the Human Rights Committee. Frankfurt am Main; New York: P. Lang, 2015.
8. The International Covenant on Economic, Social, and Cultural Rights: a perspective onits development.. Oxford: Clarendon Press Published, 20

